

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Titvlvs XI. De cognatione Spirituali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

libertatem, & servitutem c. final. de serv. non ordinand. & Instit. de iure personarum §. Servi autem; valet tamen etiam statutum, vel consuetudo legitime praescripta, ut patris conditionem, quoad libertatem & servitutem, sequatur proles

c. Licet 3. h. 1. quia cum res non descendat ex iure humano, potest interrogare consuetudo; quin etiam in dubio semper pro libertate, favore libertatis, iudicandum est, cum favore libertatis sit maximus c. fio. de re iudicat.

T I T V L V S X DE NATIS EX LIBERO VENTRE.

Natum ex libera matre, liberum esse de iure communi, modò ante dictum, quod idem dicendum est de nato ex libera. c. Indecens unico h. 1. & quamvis quoad familiam, nobilitatem, dignitatem, &c. patris conditionem sequatur filius L. Cum legitima 19. iuncta Gloss. ff. De statu hominum. cum proles à patre tanquam causa principali suum esse ha-

beat; quoad statum tamen libertatis, & servitutis, matris conditionem sequatur proles, defectum hunc patiens à causa minus principali. Sufficit autem ad proles libertatem, si mater tempore conceptionis, vel tempore natiuitatis, vel intermedio aliquo tempore, quo proles in utero ferebatur, fuit libera, exigent hunc favorem favore libertatis.

T I T V L V S XI DE COGNATIONE SPIRITUALI.

§. I.

Quid sit cognatio spiritualis, unde oriatur, & inter quas personas contrahatur?

Cognatio spiritualis est propinquitas quaedam personarum, quae ex statuto Ecclesiae oritur ex administratione, seu collatione, & susceptione Sacramenti Baptismi, & confirmationis; sicut enim per carnalem generationem homo nascitur naturaliter, & postea corporaliter reberatur; sic per baptismum regene-

ratur homo spiritualiter, & per confirmationem spiritualiter reboratur; hinc ergo generari, & reborari naturaliter & corporaliter inducit cognationem naturalem, ita regenerari & reborari spiritualiter infert cognationem spirituales perpetuam; non quidem ex iure naturali cum Sacramentorum ratio nullam in iure naturali fundamentum habeat, sed ex iure Ecclesiastico; & quamvis de antiquo iure Decretalium, triplex fuerit haec cognationis species, paternitatis scilicet, compaternitatis, & fraternitatis, hodie-

no tamen jure standum est dicendis §. sequente.

§. II.

Quanam circa cognationem spiritualem, sive paternitatis, sive compaternitatis, sive fraternitatis, jure antiquo Decretalium statuta sint, & inter quas personas impediat ea matrimonium contrahendum, vel dirimat jam contractum?

Materia hujus §. cum hodie in usu vix sit, rectius ea ex *Auth. Metho.* hoc §. vel ex variis luris & hujus tituli capitulis c. 1. 2. 3. 5. 6. & 7. &c. intelligi poterit, quam ut pluribus ea hinc examinetur.

§. III.

An per Catechismum precedentem baptismum contrahatur cognatio spiritualis impediens ac dirimens matrimonium?

Etiam hæc §. hujus materia nullius hodie usus est, postquam, quod olim impedimentum impediens erat, baptizandi instructio, sive Catechismus, hodie desit. Videatur c. 5. b. 1. & 2. in 6. eodem.

§. IV.

An plures possint intervenire patrini, seu susceptores in Baptismo & Confirmatione de jure antiquo, & an inter omnes, si plures sint patrini, contrahatur cognatio spiritualis?

Vide de hoc antiquo jure c. *Quamvis* 3. b. 1. in 6. nobis hodie servit ad

hanc cognationem spiritualem, ut impedimentum dirimens est, Concil. Tridentinum, quod multa antiqui juris circa hoc impedimentum statuta, correxit. De hoc proinde Tridentino fit

§. V.

Inter quosnam contrahatur cognatio spiritualis in baptismo, & confirmatione de jure novo Concilii Tridentini.

De jure novo Concilii Tridentini in sess. 24. c. 2. de reforma. Matrimonij, duæ tantum sunt species cognationis hujus spiritualis ex baptismo, & confirmatione ortæ. Prima est paternitatis, quæ inter baptizantem, aut confirmatum ex altera parte contrahitur, cum illi proprie loquendo sint Patres spirituales, baptizati hujus, aut confirmati; altera est compaternitatis, quæ intercedit inter baptizantem, vel confirmantem, ac susceptores ex una parte; & inter Patrem & Matrem naturalem baptizati, aut confirmati ex altera parte, cum ad vitam tam naturalem, quam spiritualem dandam prolihi utrique concurrant.

§. VI.

Quæ conditiones requirantur ad munus Patrini, & ad contrahendam cognationem spiritualem in baptismo, & confirmatione?

Pertinebat olim ad Patrum in vita Christiana instituere eum, cujus in baptismo Patrinus est, præsertim

docendo eum Symbolum Apostolorum, & Orationem Dominicam, & quamvis hodie ab hac obligatione liberi sint Patrini, cum parentibus, aut ludi moderatoribus hæc obligatio incumbat, debet tamen etiam hodie, qui Patrini munus suscipit, usum rationis habere, esse baptizatus, & intentionem habere munus Patrini exercendi; sicuti autem ad hæc cognationem spiritualem contrahendam requiritur, ut Sacramentum baptismi, aut confirmationis valide conferatur; ut Patrini teneat vel tangat baptizatum, aut confirmatum, dum hæc sacramenta conferuntur, vel immediate eum ex manibus baptizantis, vel confirmantis suscipiat, animo obeundi munus Patrini; vel certè per Procureto-rem teneat, quem ipse Principalis constituit, ita nec fidelis cum infideli cognationem spiritualem hæc contrahit, etiam si infidelis filium baptizet, aut teneat fidelis v.g. cum cognatio hæc sit reciproca, & vel ab utraque parte contrahatur, vel à nulla.

§. VII.

Proponuntur & resolvuntur alie nonnullæ quæstiones circa cognationem spiritualem ortam ex baptismo, & confirmatione.

Quæritur primò utrum contrahat cognationem hæc spiritualem, qui infantem in necessitate non solemniter baptizatum, ut Patrini tenet. *æ.* affirmativè, quamvis probabiliter contrarium teneant alij, cum enim verè hic Patrini sit, & hoc animo infantem

teneat, consequenter cognationem hæc spiritualem, & alias Patrini obligationes contrahat, quamvis enim tali privato baptismo patrini effectus non sit, si tamen quis patrini officium subire velit, non rejicitur.

Quæritur secundo an contrahat cognationem hæc spiritualem Læicus Christianus, si baptizet in necessitate infantem aliquem? *æ.* Affirmativè, quia de jure tantum expressum est, quod cognatio hæc, & impedimentum contrahitur ex vero baptismo, qualis in hoc casu administratur. Excusat tamen ex necessitate, aut Iuris hujus ignorantia Patrem, quominus cognationem hæc & impedimentum cum laico contrahat, & utrum Matrimonij sui habere non possit, si hæc cognationem suam aut communem utriusque in tali necessitate, aut cum tali ignorantia baptizet, aut teneat *Can. ad similia. 7. can. 30. q. 1.*

Quæritur tertio, an hæreticus sit capax hujus cognationis. *æ.* affirmativè, cum Ecclesiæ legibus subiectus sit; Imò consuetudo illa nostræ Germaniæ, ubi Catholicis, patrini ex sunt liberorum hæreticis parentibus nato- & ab hæretico ministro baptizatorum, imponi non debet, modò baptizatus conferatur in nomine, & Formæ Sanctæ Trinitatis, cum Patrini talis non cooperetur hæresi in tali casu, quod baptismus hic in vera fide conferatur communicato. *post extravag. Consil. Con. l. 10.* Neque tamen tam facillè concedi debet.

ut hæreticus Patrinus Catholici Parentis à Catholico Sacerdote baptizatos liberos teneat, cum hic Patrinus non sit idoneus ad instruendam prolem susceptam in vera fide, quod tamen munus per se Patrini est; ad multa tamen incommoda devitanda absolute, ex causa gravi, etiam hoc permitti potest, modò nulla

de instructione fiat promissio, & multum fortasse ad omne scandalum devitandum juvabit, si publice protestetur baptizans, quòd infantem hunc in fide Catholica baptizet, & instruendum fore, in illa fide, nihil in contrarium obstante.

TITVLVS XII.

DE COGNATIONE LEGALI.

Cognatio legalis potissimum oritur ex adoptione, ideo hujus etiam aliqua explicatio hic necessaria videtur.

§. I.

Quid & quomplex sit adoptio?

Adoptio, prout communiter definitur, est extraneæ personæ (quæ non est in potestate adoptantis, aut ex hujus descenditibus) in filium, aut filiam, nepotem, vel deinceps in pronepotem v. g. abnepotem legitima assumptio: requiritur ad eam legitime faciendam juxta legum constitutiones, ut adoptans sit sui juris, sit masculus (fæminis enim non conceditur jus adoptandi §. *fæmina Inst. de adopti.*) ut sit major 25. annis, ad generandos filios naturales non impotens, & ut major sit 18. annis adoptato, & sic pater illius naturalis ratione ætatis esse possit; ut adoptatus sit præsens adoptanti, cum adoptatur, & in adoptionem consentiat. Duplex autem est adoptio, una perfecta, quæ

etiam arrogatio dicitur, vi cujus in potestatem adoptantis transit adoptatus, & sit necessarius illius ex testamento hæres, ut filius naturalis. Altera imperfecta, simplex & specialis dicitur, per quam non transit adoptatus in adoptantis potestatem, nec sit necessarius illius ex testamento hæres; sicuti autem illa non fit, nisi Principis rescripto, ita hæc etiam ab inferiore Magistratu fieri potest. Vide plura de utraque hac adoptione apud Civilistas.

§. II.

Quid sit cognatio legalis, & quos ejus species, & ex qua adoptione oriatur impedimentum hoc dirimens Matrimonij?

Cognatio legalis, est propinquitas personarum de jure Ecclesiastico approbante jus civile, ex adoptione proveniens. Est autem triplex hujus cognationis legalis species, prima inter adoptantem & adoptatum, & descendentes

R r r r 3

ad.